

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Tüzbiztonságunk.

Sok volna elsorolni azokat a szétágazó hatóságokat és testületeket, a melyek tüzbiztonságunk fölött hivatva vannak örködni.

A porlepte miniszteri és egyéb rendeletek bő részletezéssel írják körül a városok tüzbiztonságára irányuló mindazon intézkedéseket, melyek a hivatott személyek által betartandók és végrehajtandók volnának.

Intézkednek ezen rendeletek a tüzbiztos építkezéssről, a robbanó és gyulékony anyagok elhelyezése iránt s minden egyébbről, mi a tüzbiztonságot előmozdítja.

Ezeket a hasznos, célravezető intézkedéseket azonban nem igen olvasgatja senki s még kevésbé gondolnak arra, hogy annak érvényt szerezzenek.

Igy természetes nemcsak hogy nincs mit csodálni a gyakori tüzesetekben, de csak a véletlen szerencsének tudható be, hogy az elhanyagolt tüzbiztonság közepett napirenden nincsenek városunkban a tüzesetek; amikor veszélyben forog élet és vagyon.

S ha egyes nagyobb tüzesetek alkalmával fel is jaidulunk tüzbizton-

ságunk mostoha sorsa fölött; csakhamar lelohadnak a felizgatott kedélyek s marad ismét továbbra is tüzbiztonságunk elhanyagolt állapotában.

De hát ki is bujné, ki háborgatná azokat a tüzbiztonságra irányuló porlepte aktákat. Kicsinyes dolog nálunk a tűzrendészet, melyre ki sem vesztegeti a drága időt. Ha pedig ki tör a veszély, hát meg próbálkozunk lokalizálásával úgy, amint azt a körülmények megengedik. Ha sikerül jó, ha nem sikerül úgy is jó, mert hát ezek, meg azok a körülmények gátolták a nagyobb siker elérését s elvégre a tűz elemi csapás, melylyel földi halandó ha diadal nélkül küzd is, nem megrovandó körülmény.

Es ki merne szót emelni Csongrád tüzbiztonsága ellen, hisz ott van a töméntelen miniszteri, vármegyei rendelet, községi intézkedések; ott van a hivatásos, önkéntes és kötelező tűzoltóság, mindmeggannyi tűzrendészetünk szolgálatában.

S mi éppen ebben a sokféle, töméntelen rendeletben, a sokféle tűzoltóságban látjuk eltemetve városunk tüzbiztonságát.

Ugy látjuk, mert „sok bába közt el vesz a gyermek.“ A sokféle tűzoltó-

ság közt azonban nem vesznek el a tüzbiztonságra irányuló rendeletek, de nem hajtja végre egy sem azt, nem pedig azért, mert egyik a másikra, az pedig a harmadikra vár az intézkedések megtételével. S így nem jutnak érvényre mindazon intézkedések, melyek a vész bekövetkeztét megakadályoznák, vagy legalább is felére apasztanák le számát.

Csodálkozásunknak adunk kifejezést, hogy elődeink rosszul, a tüzbiztonságnak éppen meg nem felelően építkeztek, még noha mai építkezésünknel sem jön számba a tüzbiztonság, vagy legalább nem úgy, mint azt az építkezési rendeletek előírják. S innét van az, hogy Csongrád épületeiben (nem véve ki a legutóbb épülteket sem) alig van száz, mely legalább részben a tüzbiztonság szabályainak megfelelően lettek építve. E mellett bizonyít azon körülmény, hogy városunk épületein oly tapintatlanul emelt kémények diszelegnek, hogy ha elő keresnénk porlepte építkezési rendeleteinket és annak megfelelően felülvizsgálánk a házak kéményeit azokból legalább 500-at, mint tűzveszélyt s az előírásnak meg nem felelőt, le kellene bontatni.

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRGYAJA.

A medve. *)

Amikor Bogáthy Sárka rózsaszín foudard ruhájában, nagynénje karján először jelent meg a tóparti sétányon, a fürdő közönség ifjusága rögtön tisztában volt vele, hogy ő az ideai szezon szenzációja.

Mikor pedig azt is megtudták, hogy árva leány, és kis kezével majdnem ezer hold földet fog vinni a szent házasságba, elhatározták, hogy Sárka olyan leány, akivel nemcsak érdemes foglalkozni, hanem akit érdemes volna, tisztán szerelemből, nőül is venni.

A festett haju szőke baronesznek egészen lejárt, mióta Sárka megérkezett. Pedig azelőtt ő volt a »star.« Bezzeg! most óraszámra egyedül ült az Erzsébet-sétány fái alatt kezében könyvvel, amelyből nem olvasott. Mialatt Sári ezüstcsengésű kacagása odahallatszott az eszplándáról, ahol udvarlót ugratta jukker viselkedésével.

Ott ült nagynénje oldalán, udvarától környezve.

— Tudja, Szentandrassy néha sajnálom, hogy nam élünk a középkorban. Mert mikor az ember a maga lovagias fölbuzdulá-

*) Mutatvány Gottier Lajos most megjelent „Pusztuló Gentry“ novella kötetéből. Kapható a szerzőnél Püspocsabán.

sait hallja, önkéntelenül vágyat érez magában, valami hőstettet követelni, aminőt például az antik lovagok vittek véghez Culcinea-jukért.

— Sárka . . . nagysád, ne játszon velem. Tudja nagyon jól, hogy életemet adnám magáért! Kivánja, hogy beugorjam a Balatonba? És az aranykeretű csipetős miniszteri segéditkár olyanféle mozdulatot tett, mintha rögtön elakart volna indulni, hogy meg se álljon a Balaton közepéig.

De a lány már akkor ügyet sem vetett rá s hirtelen odafordult a nagynénjéhez.

— Flóra néni! nem tudod ki az a sötétarcu magyar, aki ott ül a platán alatt? Te mindenkit ösmersz

Flóra néni, vagyis jobban mondva özvegy bodrogháti és kismegyeri Szentmihályi Gáborné, született kokánfalvi Türoy Flóra, arról volt híres, hogy az ország összes gentry családaival rokonságban volt s kívülről tudta valamennyinek származását s összeköttetéseit.

— Nem vagyok vele tisztában, édesem. A szobapinczér azt mondta, hogy Meggyes Iván, földbirtokos. Tudtommal azonban csak egy Meggyes család van, melynek feje az öreg daruháti Meggyes Ábris. (Akinek a felesége Rátoldy leány volt.) Ennek azonban csak nővérei voltak, az egyiket elvette a Dercsiki báró, a másik még most is hajadon. Egyetlen fia pedig már jóval idősebb lehet mint ez itt. De meg aztán a tipusa is elütö-

Valószínű, hogy nem a »jó« Meggyesekből való.

S Flóra néni olyan mozdulatot tett, a melylyel nyilván jelezte, hogy Meggyes Iván urat végképpen letárgyalta, mint akivel nem érdemes tovább foglalkozni.

A megyei főjegyző, aki még mindig nem tett le arról, hogy hopasz fejét a házasság rózsás jármába hajtsa, szinlelt féltékenységgel szólt a leányhoz:

— Meggyes Iván mindenesetre szerencsés fickó, hogy megnyerte érdeklődését.

— Érdekes ember, szólt Sárka, mialatt elragadó kaczersággal gyujtott rá egy cigarettre, melynek füstjét orrán bocsájtotta keresztül. — És én el is határoztam, hogy kikezdem.

Szentandrassy Béla reményt veszítve sóhajtott, mialatt majd elnyelte mohó tekintetével a leány kíváncsal alakját, kerekded idomait.

Olyan sötét rózsaszínű arcbőre van, mint a barack virág s villogó fekete szemei, üde, piros ajkak.

— Érdemes is avval a medvével foglalkozni. Pattant föl Flóra néni. Ma reggel csaknem belém ütközött a kisszalón ajtóban, oszt' azt sem mondta, hogy pardon.

— Már az igaz, hogy olyan mint egy medve, kapott a szón Szentandrassy.

Ez aztán rajta is maradt Meggyesen. A Sárkánk társaságában ezentul csak mindenki medvének hívta.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozók-nál influenza után ajánltaik. Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ér kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alantí czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Kár lenne ily pusztítást véghez vinni gondolják egyesek. Én pedig úgy találok, hogy nem csak hogy nem volna kár városunkban a kéményeknek szabályszerű építését betartani és megkövetelni, mert az által csökkentenénk nagy mértékben a tüzesetek számát.

Az új építkezéseket pedig addig nem szabad volna használatba venni, míg azon a tűzrendőri vizsga meg nem ejtetett, ami által szintén apasztanánk a tüzesetek számát.

De mi van a tűöveszélyes és robbanó anyagokkal. Talán ezeket a tűzrendészet kívánalmainak megfelelően raktározzák el?

Mondhatom, ezen a téren is a legelhanyagoltabb állapotokkal találkozunk városunkban. Elégnek tartom erre nézve csupán egy körülményt felemlíteni, mely biztos képét mutatja tűzbiztonságunk mai elhanyagolt állapotának.

Ha az Erzsébet utcán végig megyünk s figyelemmel szemléljük házaikat, lehetetlen észre nem venni, hogy az egyik deszka rovás mit rejt el a szemlélő elől, lehetetlen észre nem venni, mivel nem csak a deszkázat van teljesen átázva, de az utcán folyik a petróleum, olaj talán spiritusz és terpentinvégüléssel. S ennek a deszkarovásnak nem is kellene rosszakarat, csak egy gondatlanul eldobott gyufas a mellé helyezett nagymennyiségű folyadékok nagy katasztrófának lehetne okozója.

Ha tehát 100 százalékos pótdó mellett Réti Ferencz felfedezte, hogy a kötelező tűzoltóság felállításával újabb megterhelést lehet a polgárságnya, kába sózni, ezzel egyidejűleg arról is gondoskodhatott volna, hogy a sokféle megterhelés fejében némi védelmet is biztosítson a közönségnek.

Hogy pedig célravezető tűzvédelmet miként biztosíthatott volna Réti Ferencz községi képviselő a lakosságnak, mi szíves örömmel megsugtunk volna neki annak idején, ha ez irányban hozzánk fordul.

A leány azonban egy szót sem szolt. Idegesen csapta oda a cigarett végét s felugrott ültéből.

— Flóra néni! én bemegek. Levelet kell írnom. Te maradsz még?

— Veled megyek.

A tő felől éneklés hallatszott. Pirosfehér csikos ruhás matrózok ültek egy csónakban. Az egyik valami szentimentális német nótát énekel. Az volt a refrainje, hogy

Vissza sírsz még . . .

Vissza, vissza engemet . . .

Sárika rózsaszín ruhájának széle egyszerre eltűnt a sétány fái között . . .

Másnap reggel Sárika mint a szélvész rontott be a kurszalomba, ahol már az egész társaság együtt volt.

— Szörnyűség, Flora néni! A medve elfoglalta helyemet a kávéházban. Nagyon jól látta, hogy oda akarnék ülni a sarokba, a kis márvány asztalhoz, ahol mindennap reggelizem, de azért egy világért sem állott volna föl. Tette magát, hogy észre sem vesz. Ujságot olvasott. Kénytelen voltam más asztalhoz ülni.

S a lány oda csapta fehér csipke napernyőjét a zongorára.

(Folyt. köv.)

— **Curai döntvény.** A takarékpénztári betétkönyv pusztá birtoklása a betéthez való tulajdonjogot egymagában nem bizonyítja; és ha az bizonyos névre van kiállítva, akkor előmutatóra szóló értékpapiroknak az nem tekinthető. A betétkönyv tulajdonosának harmadik személyek irányában az tekintendő a kinek nevére azt a tptár kiállította; és eddig tekintet nélkül arra, hogy a befizetéseket a betevőként megnevezett maga vagy más teljesítette-e. A megnevezett betevő ezen tulajdonjogán nem változtat, illetve azt meg nem szünteti a tptári alapszabályok olyan rendelkezése sem, hogy a tptár a visszafizetést nemcsak a megnevezett betevőnek, hanem a betétkönyv előmutatójának, pusztá birtokosának is jogerősen teljesíthesse. Harmadik személy a névre szóló betétkönyv tulajdonosának csak az esetben ismerhető el, ha bizonyítja van; vagy az, hogy a betett összeget a megnevezett egyén nevére ennek beleegyezésével, de a sajátjából és tulajdoni joga fenntartásával tette be; vagy az, hogy a betétkönyv tulajdon-jogát, valamely törvényes tulajdonszerzési módon megszerezte.

UJDONSÁGOK.

— **Ipartestületi közgyűlés** tartatik f. 7-én d. u. fél 3 órai kezdettel a község háza tanácstermében, amennyiben a február hó 2-ára egybehívott közgyűlésen a tagok határozatképes számban nem jelentek meg. A másodsor egybehívott közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok számára jogérvényesen fog határozni úgy a már általunk ismertett tárgysorozat, mint az utóbbi póttárgyként felvett: 1. Előjárásági indítvány az iparosokat terhelő betegápolási alap eltörlése tárgyában. 2. Solymosi Sándor és társai indítványa a szálló s munkaközvetítő fentartási költségére szedett díjak eltörlése tárgyában. Felhívjuk iparosaink figyelmét a közgyűlésen való megjelenésre, mivel annak tárgysorozata a tagokra igen fontos tárgyakat ölel fel.

— **Esküvő.** Fényes esküvő tartatott a f. hó 3-án városunkban. Kaszanitzky István fiatal vendéglős vezette oltárhoz Forgó G. György kedves leányát — Juliannát. A fiatal pár menyegzőjét nagy lakoma követte, melyen a rokonok és jóbarátok nagy számban vettek részt. A násznagyi tisztet a menyasszony részéről Sóllya Gyula főjegyző, a vőlegény részéről pedig Sövényházi Antal polg. leányiskolai igazgató töltötték be. Tartós boldogságot kívánunk a szép fiatal párnak.

— **Takarékpénztári közgyűlés.** A Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság f. hó 2-án tartotta meg IV. évi rendes közgyűlését a község háza tanácstermében. A közgyűlés csendes mederben folyt le s minden hozzászólás nélkül fogadtatott el az évi mérleg, az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a nyereségy felosztása iránti javaslata. Lapunk felelős szerkesztője nyújtott ugyan be egy önálló indítványt, mely szerint nem tartja a társaság érdekeivel összeegyeztethetőnek, hogy az ügyészi és igazgatói állást egy személy töltsse be. Amennyiben azonban az önálló indítvány nem az alapszabály által meghatározott 8 nappal előbb nyújtatott be, az nem volt tárgyalható. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Nagypál Imre, Surányi János, Hatvani György és Ausländer Jenő.

— **A Budapest-Csongrádi csatorna** ügyével a kereskedelmi miniszteriumban — mint arról igen megbízható forrásból értesülünk — egészen komolyan foglalkoznak. Ma a dolog úgy áll, hogy már vállalkozók járnak a miniszteriumban, kik hajlandók volnának a nagy csatornát megépíteni. Ajánlják egy francia és egy angol konzorcium a kiépítésre, de ezek mellett a Budapesti Hitelbank is, mely erre nézve szövetekezett a bécsi pénzügyi körökkel, hajlandó volna a csatorna megépítését magára vállalni.

— **Vádala helyezve.** Mint annak idején megírtuk, mult év szeptember 8-án, Kókai István, Kovács Márton és Felföldi János nagyban itták a bort a csárdában. Késő este odavetődött Dinnyés Lajos, az érkezett letelepedett egy másik asztalhoz és bort kért. Az egyik legény odakiállt a korcsmárosnak: Ne adjon annak a rongyosnak! Amint a legény ezt meghallotta fölkel és kiakart menni. Kókai azonban az ajtóból visszarántotta és a földre dobta. Azután egy furkós bottal fejbe verte. A többiek is bátorságra kaptak és hamarosan előkerült a bicska, mely szegény Dinnyés-fiut a másvi lagra küldte. A vádtanács mindhármójukat emberölés büntette miatt helyezte vád alá.

— **Lórugas.** Csanyteleken Koncz Mihály odavaló lakost az utcán két izben fejbe rugta a ló. Oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbe maradásához nincs remény.

— **Csongrádi műkedvelő és daloskör bálja.** A »Csongrádi műkedvelő és daloskör« f. évi január hó 31-én az »Otthon«-ban jó-tékonyezélu táncestetélyt rendezett. A még zsenge korát élő, de már három kemény próbát kiállott egyesületnek e legutóbbi productumát nem nagy érdeklődéssel kísértte a közönség. Felülfizettek: Sövényházi Antal ur 3 k. Balkeu Lajos ur gyógyszerész 2 k. 40 f. Régnér Fánika k. a. 1 k. 60 f. Mészáros Imre ur 1 k. Gyovai János Komáromi Imre Faragó László urak és Réh Agneska k. a. 40 — 40 fillért. A nemes czél érdekébe tett szíves felülfizetésekért, hálás köszönetét ez uton fejezi ki a kör elnöksége.

— **Egy hónap holdtölte nélkül.** Hosszu idő után 1904-ben ismét van egy hónap, a melyben nincs holdtölte. Ez a hónap pedig a február. Ez az esemény minden 19-ik esztendőben ismétlődik így volt 1866-ban és 1885-ben. 1904 februárjában szintén nem volt holdtölte, míg ellenben január és márczius hónapokban két-két holdtölte volt.

— **Elítelt igazgató földműves.** A mult évi szeptember havában történt, hogy Deák István horgosi földművest a csendőrség bizonyos inkorrekt cselekedet miatt letartóztatta és szuronyok között kisérté végig a piaczon. Deák Antal a letartóztatott ember öcsese nem nézhette ezt szó nélkül, haem dobálni kezdte a csendőröket, azonkívül ilyen kiáltásokat hallatott az összegyűlt emberekhez: Emberek, ne nézzük itt tétlenül, hogy ezek a kakas tollas btyárok elhurocolják a btyámat. Fogjunk vasvillát, oszt szabadítsuk ki. A királyi ügyészség igazgatója miatt vád alá helyezte a fiut, akit a törvényszék 14 napi államfogházra ítelt. A királyi tábla a napokban 1 hónapra emelte fel a büntetést.

A Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság legutóbbi igazgatósági ülésében a váltó és jelzálogkölesoneinek kamatlabát 6 százalékra a keresett, kötvények kamatlabát pedig 7 százalékra szállította le. Ennek megfelelőleg a takarékbetétek kamatlabát, állandó természetű betéteknél 4 1/2 százalékbán és az ideiglenes természetű betéteknél 4 százalékbán állapított meg.

— **Szájpadlas nélküli műfogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótállás. Barna J. egyedüli specialista a szájpadlas nélküli műfogak készítésében Budapest, Kerepesi-ut 26. szám. Vidékiek megvárhatják.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legujabb találmányu, amely visszaadja az elveszett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszer, a mely már ezreket mentett meg, a kik ifjúkori bünök következtében nembeli betegségben, syphilis és elveszett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a házi orvossággal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bünök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek oda-